

10. Forældreindflydelse i ny institutionsstruktur (2010-143398)

Udvalget skal tage stilling til organiseringen af forældreindflydelsen i ny institutionsstruktur på dagtilbudsområdet efter høring.

INDSTILLING OG Beslutning

Børne- og Ungdomsforvaltningen indstiller til Børne- og Ungdomsudvalget,

1. at forslag til rammer for forældreindflydelse og standardstyrelsesvedtægt for kommunale klynger godkendes

Problemstilling

Med den nye struktur på dagtilbudsområdet er der skabt større og færre institutioner og en ny arbejdsdeling på ledelsesniveauet i institutionerne. Organiseringen af forældreindflydelsen skal afspejle den nye institutionsstruktur for at sikre, at alle forældre fortsat har mulighed for at få indflydelse på deres barns hverdag, og at forældrene sidder med, der hvor beslutningerne tages.

Børne- og Ungdomsudvalget behandlede den 8. december 2010 forslag til rammerne for forældreindflydelse i ny institutionsstruktur på dagtilbudsområdet og vedtog at sende forslaget til høring.

Nedenfor fremlægger forvaltningen pba. høringen forslag til bruger- og medarbejderindflydelse i klyngestrukturen.

Løsning

Der er indkommet 89 høringssvar (Bilag 1). Høringen viser en generel anerkendelse af forslaget inden for de foreslåede rammer. Høringssvarene rummer både en række generelle tendenser og nogle mere specifikke betragtninger. De fire generelle tendenser i høringssvarene er:

1) Der skal være en forældrerepræsentant fra hver enhed uanset størrelse i forældrebestyrelsen. Det er af afgørende betydning, at alle enheder optræder med lige stor vægt i forældrebestyrelsen, sådan at alle enheder kan tilgodeses.

Forvaltningen anbefaler: At ønsket tilgodeses ved at sammensætningen af forældrebestyrelsen følger model 2, som den blev præsenteret for BUU den 8. december 2010. Her er alle enheder repræsenteret med et lige stort antal forældre i forældrebestyrelsen.

2) Både forældre og personale mener at medarbejdere fra alle enheder skal være repræsenteret i forældrebestyrelsen. Det er medarbejderne der har den faglige viden og indsigt i den enkelte enheds hverdag, hvilket er vigtigt at få repræsenteret i forældrebestyrelsen.

Forvaltningen anbefaler: At ønsket tilgodeses ved at det skrives ind i standardstyrelsesvedtægten, at de enheder, der ikke er repræsenteret ved en medarbejderrepræsentant, kan vælge en medarbejderrepræsentant uden stemmeret som medlem af forældrebestyrelsen. Baggrunden er, at en medarbejderrepræsentant fra hver enhed vil kunne støtte forældrerepræsentanterne i at styrke samarbejdet på tværs, samtidig med at de kan sikre at den enkelte enheds pædagogiske egenart repræsenteres. Det er ikke muligt at give samtlige enheders medarbejdere stemmeret, da der efter

dagtilbudsloven skal være forældreflertal i forældrebestyrelsen.

3) Kompetencen til at definere principperne for det pædagogiske arbejde skal ligge på enhedsniveau. Der er stor bekymring for, om et sæt af overordnede principper besluttet af forældrebestyrelsen vil ødelægge bredden i dagtilbuddene og på sigt kvæle mangfoldigheden.

Forvaltningen anbefaler: At imødekomme de bekymringer, der ytres om den manglende faglige autonomi ved at forældrebestyrelsen inddrages i arbejdet med den pædagogiske læreplan, herunder udarbejdelse af pædagogiske principper, samt at det præciseres at principperne skal kunne rumme den enkelte enheds pædagogiske egenart. Principperne skal tjene som en ramme om det pædagogiske arbejde i klyngen og som grundlaget for den vision og retning klyngeledelsen ønsker, at klyngen skal bevæge sig i. Principperne skal balancere mellem at være så brede, at den enkelte enhed kan udfolde sin egenart under dem, men samtidig ikke være så overordnede, at de ikke sætter en retning. Det overordnede sæt af principper er den del af klyngens pædagogiske læreplan, der er fælles, mens de enkelte enheder stadig har deres egen udviklingsdel af læreplanen.

4) Forældre og medarbejdere mener at kompetencen til at planlægge aktiviteter, igangsætte, vedligeholde og udvikle læreplanen skal ligge hos den pædagogiske leder og personalet på den enkelte enhed, og ikke hos forældrerådet. Lederen har den faglige indsigt, og skal stå til ansvar for dette.

Forvaltningen anbefaler: At forældrerådet skal arbejde med enhedens pædagogiske aktiviteter, herunder igangsættelse, vedligeholdelse og udvikling af enhedens læreplan, og udmøntning af klyngens pædagogiske principper og visioner, er en kompetence, der ikke tidligere har været givet forældrebestyrelserne. Disse kompetencer skal ligge hos den pædagogiske leder, men forældrerådet skal inddrages i udarbejdelsen og opfølgningen på enhedens udviklingsdel af den pædagogiske læreplan.

Derudover kan peges på forskellige øvrige betragtninger i høringssvarene:

- Bekymring for den demokratiske kontrol af økonomien i klyngen, og forældrerådets manglende indflydelse på budgettet. *Forvaltningens kommentar:* Det er ikke muligt i henhold til dagtilbudsloven permanent at uddelegere nogle af forældrebestyrelsens kompetencer, herunder fastsættelse af principper for anvendelse af budgetramme. Den demokratiske kontrol med budgettet sikres igennem forældrebestyrelsen.

- Repræsentanter til forældrebestyrelsen skal vælges i forældrerådet og ikke blandt enhedens forældre. *Forvaltningens kommentar:* Da det er forældrebestyrelsen der er det formelle og lovbestemt nedsatte organ, er det hertil der skal foretages valg blandt alle forældrene i enheden. Dette er tydeliggjort i forslag til standardstyrelsesvedtægt (Bilag 2).

- Der ønskes en evaluering af strukturen. *Forvaltningens kommentar:* Det vil være hensigtsmæssigt at rammerne for forældreindflydelse i den ny institutionstruktur evalueres ifm. evaluering af klyngerne

- De forældre der skal sidde i forældrebestyrelsen og forældrerådet samtidig, påtager sig en stor arbejdsbyrde. *Forvaltningens kommentar:* Den større arbejdsbyrde for forældrebestyrelsens repræsentanter kan bl.a imødegås ved koordineret planlægning, sådan at forældrebestyrelsen f.eks. holder møde i forlængelse af forældrerådenes møder.

Rammerne for forældrebestyrelsens og forældrerådets arbejde

På baggrund af ovenstående foreslår forvaltningen følgende arbejdsdeling mellem forældrebestyrelse

og forældreråd:

Forældrebestyrelsen
Principperne for klyngens arbejde
Inddragelse i udarbejdelsen, evalueringen og opfølgningen på den pædagogiske læreplan ¹
For 6-9 års området: Inddrages i arbejdet med enhedernes børnemiljøvurdering
Forældrebestyrelse og klyngeleder fastsætter principperne for anvendelse af budgetramme.
Indstillingsret ved ansættelse af personale og ret til deltagelse ved ansættelse af klyngeleder og pædagogisk leder.
Ret til deltagelse i samtaler ved lederansættelser
Godkendelse af klyngens budget og regnskab
Anvendelse af ikke-budgetterede indtægter som eksempelvis sponsorstøtte
Fastsættelse af lukkedage – koordinering i klyngen
Bidrage til samarbejde i klyngen på alle niveauer
Sikre inddragelse af forældrerådene

Forældreråd
Udtaleret i forhold til forældrebestyrelsens behandling af sager, der vedrører enheden
Organisere afstemning om madvalget blandt enhedens forældre (hvert 2.år)
Rådgive forældrebestyrelsen i forhold vedrørende den enkelte enhed og principielle problemstillinger vedrørende enheden.
Forældreråd og pædagogisk leder fastlægger principper for enhedens budget inden for de rammer og principper, der er fastsat i forældrebestyrelsen. Herunder principper for prioriteringen af midler til pædagogiske aktiviteter.
Indstillingsret ved ansættelse af personale i enheden, og ret til deltagelse ved ansættelse af pædagogisk leder i enheden.
Inddragelse i arbejdet med enhedens udviklingsdel af den pædagogiske læreplan, herunder: - udarbejdelse, evaluering og opfølgning. - bidrage til at sikre børnemiljøperspektivet i enhedens udviklingsdel af den pædagogiske læreplan.
For 6-9 års området: - enhedens børnemiljøvurdering
Forældrerådet skal præsenteres for evalueringen af klyngens pædagogiske læreplan
Forældrerådet kan stille forslag om placering af lukkedage til forældrebestyrelsen

Ændringerne i forhold til forslaget af 8. december 2010 er markeret med **fed** og er indarbejdet i forslag til standardstyrelsesvedtægt (Bilag 2).

Forvaltningen har været i dialog med Københavns Forældre Organisation og de faglige organisationer. Dialogen har blandt andet handlet om, hvordan man kan sikre forældrenes indflydelse inden for de rammer dagtilbudsloven udstikker. I udgangspunktet har forældrebestyrelsen de kompetencer, den er givet i dagtilbudsloven, og forældrerådet får en række opgaver i relation til hverdagen og pædagogikken i enheden.

Dialogen har også handlet om hvordan samarbejdsfladen mellem ledelsen og forældrebestyrelsen ser ud. Som det er beskrevet i dagtilbudsloven er det lederen af dagtilbuddet, der er ansvarlig for den pædagogiske og administrative ledelse af tilbuddet og skal stå til ansvar for dette over for kommunalbestyrelsen. Det er tydeliggjort i ovenstående hvor forældrerådet og forældrebestyrelsen

¹ Som BUU blev orienteret om d. 3. november 2010 er der som følge af regeringens afbureaukratiseringplan, sket en række ændringer i dagtilbudsloven. Ændringerne betyder blandt andet at 0-5 års dagtilbud ikke længere skal udarbejde en børnemiljøvurdering, men istedet indarbejde børnemiljøperspektivet i den pædagogiske læreplan. Derfor er dette ændret i forhold til det BUU blev præsenteret for 8. december 2010.

har krav på indflydelse.

Økonomi

Der er ikke nogen økonomiske konsekvenser af forslaget.

Videre proces

Pjecen 'Velkommen til forældrebestyrelsesarbejdet i Københavns Kommune' revideres og mangfoldiggøres på www.kk.dk inden 1. april 2011. De nye forældrebestyrelser skal vælge i løbet af april og maj måned 2011.

Forvaltningen vil i samarbejde med forældreorganisationerne og de faglige organisationer udarbejde nogle konkrete eksempler på, hvordan samarbejdet mellem forældreråd, forældrebestyrelse og ledelsen kunne se ud.

Der gennemføres en evaluering af rammerne for forældreindflydelse i starten af 2012, som en del af den overordnede evaluering af klyngerne. Evalueringen skal give mulighed for at justere modellen, hvor det viser sig, at den har fungeret uhensigtsmæssigt.

Else Sommer

/Camilla Niebuhr

bilag

[1. Oversigt og resume af høringssvar og selve høringssvarene](#)

[2. Standardstyrelsesvedtægt for kommunale klynger](#)

[3. Tidligere politisk behandling](#)

